

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫНІКАМІ

№ 100 (684)

Снежань 1962 г.

Год выдання 8-ы

ПАРТЫЯ І САВЕЦКАЯ ДЗЯРЖАВА КЛАПОЦЯЦА АБ НЯХУЛІНЫМ ПАВЫШЭННІ ЖЫЦЦЕВАГА УЗРОУНЮ НАРОДА, АБ ВІТВОРЧАСЦІ ТАВАРАУ НАРОДНАГА УЖЫТКУ БОЛЬШ ПАСКОРАНЫМІ ТЭМПАМІ, АБ УСЕ ЛЕПШЫМ ЗАДАВАЛІ НЕННІ МАТЭРЫЯЛЬНЫХ І ДУХОУНЫХ ЗАПАТРАБАВАННЯУ САВЕЦКІХ ЛЮДЗЕЙ.

М. С. ХРУШЧОУ.

ПРАЦЭС УНУТРАНАГА РАЗВІЦЦА САВЕЦКАГА САЮЗА І ІНШЫХ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ КРАІН ПЕРАКАНАУЧА ГАВОРЫЦЬ УСІМ НАРОДАМ, ШТО КРАІНЫ САЦЫЯЛІЗМА ЗАНЯТЫ ВЯЛІКАЙ СТВАРАЛЬНАЙ ПРАЦАЙ У ІМЯ МІРУ, ДАБРАБЫТУ І ШЧАСЦА ЧАЛАВЕКА, У ІМЯ ПЕРАМОГІ САЦЫЯЛІЗМА І КАМУНІЗМА.

М. С. ХРУШЧОУ.

Сучаснае міжнароднае становішча і знешняя палітыка Савецкага Саюза

Даклад М. С. ХРУШЧОВА на II сесіі Вярхоўнага Савета СССР*

Таварышы дэпутаты! За прайшоўшыя пасля папярэдняй сесіі Вярхоўнага Савета СССР сем месяцаў на міжнароднай арэне адбыліся выключна важныя падзеі. Некаторыя з гэтых падзей прадстаўлялі сур'ёзную пагрозу для справы міру. Саветскі ўрад лічыць сваім абавязкам даць аналіз сучаснага міжнароднага становішча і выклікі знешнепалітычных крокі, зробленыя ім за апошні час.

Саветскі ўрад, цвёрда кіруючыся ленінскімі прынцыпамі палітыкі мірнага суіснавання, рабіў і робіць усё неабходнае для захавання міру.

Галоўны вынік знешнепалітычнай дзейнасці Савецкага ўрада, урадаў іншых краін сацыялізма, вынік барацьбы ўсіх міралюбівых сіл за гэты перыяд

зключаецца ў тым, што падрыхтаваны агрэсіўнымі імперыялістычнымі коламі Злучаных Штатаў Амерыкі напад на Кубу прадухілен. Узнікшая ў сувязі з крызісам у раёне Карыбскага мора непасрэдная пагроза сусветнай тэрмаядзернай вайны адведзена.

У першым раздзеле «Наша мэта — мір, стварэнне камунізму» таварыш Хрушчоў адзначыў, што саветскія людзі, прайшоўшы суровую школу некалькіх войнаў і асабліва другой сусветнай вайны, якая вогненным валам пракацілася па значнай частцы нашай тэрыторыі, добра ведаюць, што такое ўзброеная барацьба паміж дзяржавамі. Натуральна, што яны больш востра ўяўляюць сабе і тое, якой можа быць тэрмаядзерная вайна.

І калі саветскіх людзей пытаюць, як спяваецца ў песні, «ці хочучь рускія вайны», адказ наш ясны — мы гаворым вайне рашучае не!

Таварышы дэпутаты! Ва ўсіх у памяці напружаныя кастрычніцкія дні, калі чалавецтва з трывогай прыслухоўвалася да паведамленняў, якія паступалі з раёна Карыбскага мора. У тых дні свет знаходзіўся на грані тэрмаядзернай катастрофы.

Чым быў пароджаны гэты крызіс? Як ён развіваўся? Якія ўрокі неабходна атрымаць з яго? Гэтыя пытанні патрабуюць грунтоўнага аналізу, які дапаможа міралюбівым сілам лепш разабрацца ў склаўшайся абстаноўцы і вызначыць свае задачы ў барацьбе за далейшае захаванне і ўмацаванне міру.

Саюз дапамог ёй стварыць моцную армію, якая стаіць на варце заваёў кубінскага народа. У сувязі з узроставай пагрозай з боку ЗША ўрад Кубы летам гэтага года звярнуўся да Савецкага ўрада з просьбай аказаць дадатковую дапамогу. Была дадана дагаворанасць аб радзе новых мерапрыемстваў, у тым ліку і аб размяшчэнні на Кубе некалькіх дзесяткаў саветскіх балістычных ракет сярэдняга радыуса дзеяння, гэта зброя павінна была знаходзіцца ў руках саветскіх ваенных.

Якія мэты ставіліся гэтым рашэннем? Вядома, ні мы, ні нашы кубінскія сябры не мелі на ўвазе, што тая невялікая колькасць ракет сярэдняга радыуса дзеяння, якая накіроўвалася на Кубу, будзе выкарыстана для нападу на Злучаныя Штаты або на любую іншую краіну.

Нашай мэтай была толькі абарона Кубы. Усе бачылі, як амерыканскія імперыялісты точаць нажы, пагражаюць Кубе масіраваным нападам. Перад наўнасцю гэтай разбойніцкай палітыкі, якая супярэчыць усім нормам узаемаадносін паміж дзяржавамі і Статуту ААН, мы не маглі заставацца бездзейнымі наглядальнікамі. Мы вырашылі падаць руку дапамогі Кубе. Мы бачылі магчымасць абараніць свабодалюбівы народ Кубы, паставіўшы там ракеты, каб амерыканскія імперыялісты, калі яны сапраўды адважыцца на ўварванне, адчулі, што вайна, якой яны пагражаюць, стаіць ля іх уласнай граніцы, каб яны больш рэальна ўявілі сабе небяспеку тэрмаядзернай вайны.

Такім быў крок з нашага боку, прадыхтаваны сур'ёзным абстрактным абстаноўкі. Мы былі ўпэўнены, што гэты крок прыведзе да прытомнасці агрэсараў, і яны, зразумеўшы, што Куба не безабаронная, а амерыканскі імперыялізм не ўсемагутны, будуць вымушаны змяніць свае планы. Тады і патрэба ў захаванні ракет на Кубе, натуральна, адпадзе.

Сапраўды, калі б не было пагрозы ўварвання і мы раней мелі запэўніванні, што Злучаныя Штаты не будуць урывацца на Кубу, утрымліваючы ад гэтага і сваіх саюзнікаў, калі б Злучаныя Штаты кіраваліся гэтым у

сваёй палітыцы, то не было б і патрэбы ў размяшчэнні нашых ракет на Кубе.

Некаторыя людзі паказваюць справу так, што ракетныя былі паставлены намі для нападу на Злучаныя Штаты. Гэта, вядома, неразумнае разважанне. Навошта нам для гэтай мэты трэба было ставіць ракетныя на Кубе, калі мы мелі і маем магчымасць нанесці ўдар са сваёй тэрыторыі, маючы неабходную колькасць міжконтынальных ракет патрэбнай далёкасці і магутнасці.

Нам наогул не патрэбны ваенныя базы на чужой тэрыторыі. Вядома, што мы ліквідавалі ўсе свае базы за рубяжом. Людзі, якія хоць крыху разумеюць у ваеннай справе, ведаюць, што ў век міжконтынальных і глабальных ракет Куба, гэты невялікі далёкі востраў, шырыня якога ў некаторых месцах ўсяго толькі 50 кіламетраў, не мае стратэгічнага значэння для абароны Савецкага Саюза. Мы размясцілі на Кубе ракетны іменна для абароны Кубінскай Рэспублікі, а не для наступлення на ЗША. Такая невялікая краіна, як Куба, не можа, натуральна, стварыць такіх сіл, якія маглі б разгарнуць наступленне супраць такой вялікай краіны, як ЗША.

Толькі той, у каго «адсутнічае ўсялякая прысутнасць», можа сцвярджаць, што Саветскі Саюз аблюбаваў Кубу як плацдарм для ўварвання на амерыканскі кантынент — у ЗША або ў краіны Лацінскай Амерыкі. Калі б мы хацелі пацаць вайну супраць ЗША, то мы не згадзіліся б дэманіраваць устаноўленыя на Кубе ракетныя, якія былі падрыхтаваны да запуску, да бою, мы пусцілі б іх у ход. Але мы гэтага не зрабілі, таму што не мелі такіх мэт.

Такім чынам, усё разважэнні, быццам Куба ператваралася ў базу для наступлення супраць Злучаных Штатаў Амерыкі, з'яўляюцца злоснай выдумкай. Мэта гэтых выдумак прыкрыць планы агрэсіі супраць Кубы. Мы верныя ленінскім прынцыпам мірнага суіснавання і лічым, што спрэчныя пытанні паміж дзяржавамі трэба вырашаць мірным шляхам, шляхам перагавораў.

Савецка-кубінская дружба непарушная

Узняўшы сцяг народнай антыімперыялістычнай рэвалюцыі, свабодалюбівы кубінскі народ згуртаваўшыся вакол свайго правадыра Фідэля Кастры і яго саратнікаў, к 1959 году ачысціў сваю зямлю ад паўночнаамерыканскіх грабежнікаў і іх памагачаў. Гэта была сапраўды гераічная барацьба, вартая захаплення. Рэвалюцыя на Кубе была рэвалюцыяй працоўных і для працоўных. За кароткі тэрмін была ажыццэўлена радыкальная аграрная рэформа, праведзена нацыяналізацыя прамысловых прадпрыемстваў, фірм і банкаў, ажыццэўлена культурная рэвалюцыя. Рэспубліка Куба стала дэмакратычнай дзяржавай, якая закладвае асновы сацыялізма.

Перамога рэвалюцыі на Кубе заваявана самімі кубінцамі, самімі кубінскім народам. Саветская армія, якую нашы ворагі спрабуюць паказаць як «экспарцёра рэвалюцыі», была за многія тысячы кіламетраў ад «вогненнага вострава».

Гэта зямлянальная перамога радавала ўсіх, каму дарага была справа свабоды і сацыялізма. І калі народ Кубы, які заваяваў незалежнасць, падвергнуўся эканамічнаму, а затым і ваеннаму націску з боку свайго імперыялістычнага суседа, сацыялістычнай краіны, і перш за ўсё Савецкага Саюза, натуральна, прыйшлі на дапамогу Кубе.

Паміж Саветскім Саюзам і Кубай з першых дзён яе новага жыцця ўстанавілася адносіны шчырай дружбы, заснаванай на раўнапраўі, навазе суверэнітэту і эканамічным супрацоўніцтве. Мы не маглі не падаць руку дапамогі кубінскаму народу, сваім братам па працы, па класу. Значэнне сяброўскіх савецка-кубінскіх адносін для ўмацавання сацыялістычных заваёў на Кубе не раз адначалі кіраўнікі Кубінскай Рэспублікі. «Мы ведаем, — гаварыў таварыш Фідэль Кастра, — што без Савецкага Саюза, без сацыялістычнага лагера, без дапамогі, якую аказваюць яны, перамога рэвалюцыі ў такой маленькай краіне, як Куба, была б немагчымай, маючы на ўвазе імперыялістычную агрэсію».

Саветскі народ ад чыстага сэрца дапамагае брацімаму народу гераічнай Кубы.

Перамога рэвалюцыі на Кубе і яе поспехі ў будаўніцтве новага жыцця выклікалі прыступ злосці ў імперыялістычных колах Злучаных Штатаў Амерыкі. Куба страшная для імперыялістаў сваімі ідэямі. Яны не хочучь прымірыцца з тым, што невялікая Куба адважылася жыць і развівацца самастойна, так, як жадае яе народ, а не так, як гэта пажадана амерыканскім манэполіям. Але ж пытанне аб тым, як жыць людзям, па якім шляху ім ісці, — гэта ўнутраная справа кожнага народа!

Парушаючы агульнапрызнаныя нормы міжнародных адносін, рэакцыйныя сілы Злучаных Штатаў з першага дня перамогі кубінскай рэвалюцыі рабілі ўсё, каб звергнуць рэвалюцыйны ўрад Кубы і аднавіць там сваё панаванне. Яны разарвалі дыпламатычныя адносіны з Кубай, вялі і вядуць падрыўную дзейнасць, устанавілі эканамічную блакаду Кубы. Пагражаючы санкцыямі, Злучаныя Штаты пачалі дабівацца, каб іх саюзнікі не толькі не ганяліся з Кубай, але нават не прадастаўлялі судны для перавозкі харчавання на Кубу з сацыялістычных краін, якія прыйшлі на дапамогу сваім братам. Гэта антычалавечная палітыка — жаданне замарыць цэлы народ голадам.

Але і гэтага ім здалося мала. Яны вырашылі, прысвоіўшы сабе жандарскія функцыі, стаць на шлях ваеннага падаўлення кубінскай рэвалюцыі. Інакш кажучы, яны хацелі прысвоіць сабе права на экспарт контррэвалюцыі.

Палітыка ЗША ў адносінах да Кубы, — самая раз'юшаная, рэакцыйная палітыка. Аб'явіць, быццам Куба пагражае Амерыцы або якой-небудзь іншай краіне і прысвоіць сабе на гэтай падставе асобнае права выступаць супраць Кубы, — гэта проста жудасна.

Спрабуючы апраўдаць свае агрэсіўныя дзеянні, амерыканская рэакцыя сцвярджае, быццам крызіс у раёне Карыбскага мора быў пароджаны самой Кубай, дадаючы, што вінаваты, маўляў, і Саветскі Саюз, які даставіў туды ракетны і бамбардзіроўшчыкі «ІЛ-28».

Але ці так гэта? Правільна, што мы па просьбе кубінскага ўрада завезлі туды зброю. Але якімі матывамі мы кіраваліся, робячы гэта? Выключна гуманнымі — Кубе патрэбна была зброя як сродак стрымлівання агрэсараў, а не як сродак нападу. Куба ж знаходзілася пад рэальнай пагрозай уварвання. На яе берагі рабіліся частыя пірацкія напады, Гавана падвяргалася артылерыйскаму абстрэлу, з самалётнай скідваліся павеятраныя дэсанты для ажыццяўлення дыверсій.

У красавіку мінулага года на Кубу было зроблена шырокае ваеннае ўварванне контррэвалюцыйных наёмнікаў. Гэта ўварванне было падрыхтавана і ажыццэўлена пры поўнай падтрымцы з боку Злучаных Штатаў Амерыкі.

Далейшыя падзеі паказалі, што прывал уварвання не адбыўся імперыялістаў ЗША ахвоту задушыць Кубу. Яны пачалі рыхтаваць новы напад. Восенню гэтага года стварылася вельмі трывожнае становішча. Усё гаварыла аб тым, што ЗША рыхтуюцца зрабіць напад на Кубінскую рэспубліку, выкарыстоўваючы ўласныя ўзброеныя сілы.

Рэвалюцыйная Куба была вымушана прыняць усе меры для ўмацавання сваёй абароны. Са-

Як развіваліся падзеі вакол Кубы

Развіццё падзей у раёне Карыбскага мора падвердзіла, што пагроза такой агрэсіі была ў наўнасці. К дваццатым чыслам кастрычніка на подступах да Кубы, на поўдні ЗША пачалася фарсіраваная канцэнтрацыя буйных злучэнняў ваенна-марскога флоту, ВПС, парашутных часцей, марской пяхоты. Урад ЗША накіраваў падмацаванні на сваю ваенную базу ў Гуантанама, размешчаную на кубін-

скай тэрыторыі. Было аб'яўлена аб буйных ваенных манеўрах у Карыбскім моры. У ходзе гэтых «манеўраў» планавалася высадзіць дэсант на востраў В'екес, 22 кастрычніка ўрад Кенедзі аб'явіў аб устаноўленні каранціну вакол Кубы. Дарэчы, слова «каранцін» у гэтым выпадку — толькі фігавы лісток. На справе гутарка ішла аб блакадзе, аб пірацтве ў адкрытым моры. (Працяг на 2-й стар.)

* Даклад друкуюцца ў скарачэнні.

Працяг дакладата тав. М. С. Хрушчова

каб успыхнула полымя вайны. Адэнауэр марыць аб рэваншы, таму ён усе міжнародныя падзеі разглядае пад адным пунктам гледжання: як бы пад выгодам неабходнасці процістаяць Савецкаму Саюзу і краінам сацыялістычнага лагера атрымаць як мага больш зброі для бундэсвера, як бы сутыкнуць Савецкі Саюз са Злучанымі Штатамі.

Але мне ўсё ж хочацца сказаць пану канцлеру «халоднай вайны», што ён дарэмна выказваў сваю радасць адносна «цвёрдасці» Захаду, якая нібыта прымуціла нас вывесці ракеты з Кубы. Смею запэўніць вас, пан канцлер, што калі мы прымалі рашэнне паставіць чатыры дзесяткі сваіх ракет на Кубе, то захавалі ў недатыкальнасці ваш, так сказаць «па-эк» на выпадак, калі б вы задумалі агрэсію ў Еўропе. Цяпер жа, калі на ваша «здавальненне» нашы ракеты вярнуліся з Кубы, мы дабавілі і іх да тых абарончых сродкаў, якія прыкрываюць нашы заходнія рубяжы.

Чаму ж вы радуецца, пан Адэнауэр? Падобна, што вы забылі элементарнае правіла арыфметыкі. Ад перамены месца складаных сума, — у гэтым выпадку магутнасць савецкага ўдару ў адзак, — не мяняецца.

Трэба сказаць, што цяпер, калі ў свеце стала спакойней, за палітыку «цвёрдасці» пачынаюць выступаць, акрамя Адэнауэра, і некаторыя іншыя дзеячы. Вось і англійскі міністр замежных спраў пан Х'юм заявіў гэтымі днямі, што «ёсць некаторыя прыкметы, якія сведчаць аб тым, што пасля выцвержальнай гісторыі з Кубай рускія, магчыма, перагледзяць сваю ролю ў міжнародным грамадстве», гэта значыць пачнуць ва ўсім уступаць блоку НАТО. Ён гаварыў, што вось, маўляў, цяпер Савецкі Саюз іменна такім чынам павінен «улічыць» урокі Кубы.

Брытанскаму міністру замежных спраў належала б ведаць, што Савецкі Саюз заўсёды на-

лежным чынам улічвае ўрокі міжнародных падзей. А вось тым, хто прапаведуе «цвёрдую палітыку» ў адносінах да Савецкага Саюза, трэба было б улічыць, што калі такі крызіс паўтарыцца і калі на гэты раз небяспечнае развіццё падзей не ўдасца спыніць, то Вялікабрытанія разам са сваімі саюзнікамі будзе непасрэдна ўвергнута ў вадаварот катастрофы і тады ўжо будзе позна што-небудзь рабіць.

Ваяўнічыя заклікі да «цвёрдасці» пачалі зноў раздавацца і ў Злучаных Штатах. Што можна сказаць аб такіх нябачаных самахвалах? Яны прыпадобняюцца даўгавухаму герою аднаго паляўнічага апавядання.

Ішоў паляўнічы з сабакамі, сабакі пагналі зайца. Заяц доўга ратаваўся ўцекамі, але вось сабакі пачалі яго даганяць. Раптам ён убачыў нейкую напру, нырнуў туды... і, о жак, — аказалася, што заяц трапіў у лісіную напру і там лісяняты. Заяц спалохаўся і слабым, падлізлым голасам пытае:

— Лісяняты, а дзе ваша маці?

— Наша маці пайшла за куркай, каб пакарміць нас, — адказваюць лісяняты.

Тады заяц падбэдзёрыўся і ўжо грубым тонам заяўляе:

— Шкада-шкада, а то б я ёй паказаў...

Вось так і некаторыя палітыкі Захаду цяпер гавораць: шкада-шкада, а то б мы Савецкаму Саюзу паказалі. Ну што ж, паспрабуйце, панове, пакажыце!

Не выключана, што які-небудзь вар'ят можа развязаць вайну. Але калі ён яе развяза, тады нават тысячы разумных цяжка будзе спыніць яе. Гэта вядома і з гісторыі.

Ці магчыма новае ўварванне на Кубу? Вядома, нельга даваць гарантыі за дзеянні шалёных мілітарыстаў, але можна з поўнай упэўненасцю сказаць, што ўсіх тых вар'ятаў, хто адважыцца развязаць вайну, чакае такі ж ганебны канец, як гіт-

лераў, мусаліні і іншыя варвары, якія ўвяргалі свет у бяздонне вайны.

І ўсё ж узнікае законнае пытанне: нам удалося прадхіліць развязанне вайны ў выпадку з Кубай з дапамогай разумнага кампрамісу, а свет быў літаральна на самай грані гэтай вайны, — але ці будзе магчымасць, калі Імперыялісты зноў зацягнуць вузел, хоць бы аслабіць яго? За гэта паручыцца нельга.

Сапраўды, уявім сабе на мінуў, што вузел зацягнецца ў Еўропе, скажам, вакол пытання аб заключэнні германскага мірнага дагавору. І ўявім сабе, што амерыканскія мілітарысты і падштурхоўваючыя іх крытыкі накішталт Адэнауэра будуць сцвярджаць, што, маўляў, «цвёрдасць» прыносіць Захад дывідэнды і што таму, маўляў, трэба заняць яшчэ больш жорстка пазіцыю.

Можна сказаць такім панам — ці не думаеце вы, што мы пад вашым націскам дадзім абавязальства вывесці ракеты з Савецкага Саюза або спалохаемся пагрозы бамбардзіроўкі? Скажу прама, панове, калі будзеце будаваць сваю палітыку на такіх разліках, то жорстка пралічыцеся!

Падобнымі прыёмамі вы не знімеце з парадку дня наступных міжнародных пытанняў, у тым ліку і пытанне аб германскім мірным урэгуляванні. Іх трэба вырашаць, а вы ж, як відаць, хочаце заканаць гэтыя пытанні, а заадно і нас. Калі некаторыя думаюць, што ёсць такая вялікая лапата, каб заканаць нас разам з нашай ракетнай зброяй, то можам сказаць, што такая ж, калі не большая, лапата ёсць у руках Савецкага Саюза і іншых сацыялістычных краін.

Калі стаць на такі шлях — шлях вырашэння спрэчных пытанняў з пазіцыі сілы, то гэта можа выклікаць сапраўды катастрофічную сусветную вайну. Вось гэта трэба ўлічваць дзяржаўным дзеячам Захаду.

хуткага і правільнага вырашэння складаных палітычных пытанняў».

Так ставіў пытанне Ул. І. Ленін. І мы, яго вучні і паслядоўнікі, дзейнічалі і будзем дзейнічаць па-ленінску, адстойваючы ва ўпорнай, паслядоўнай і прыныцывай барацьбе незалежнасць Кубы і справу міру ва ўсім свеце.

Таварышы дэпутаты! Мы можам з задавальненнем адзначаць, што ў гэтыя напружаныя дні з асаблівай сілай праявіліся непарушная салідарнасць і эфектыўнае супрацоўніцтва сіл міру і сацыялізма. Наша палітыка, палітыка Савецкага ўрада, была ацэнена народамі ўсіх краін як самая цвярозая міралюбівая палітыка.

Дабіцца ліквідацыі напружанасці і канфліктаў ва ўсіх раёнах свету

Адным з асноўных напрамкаў знешнепалітычнай дзейнасці Савецкага ўрада было і застаецца аказанне ўсіммернай падтрымкі народам, якія вядуць свабодную барацьбу за сваю свабоду, за ўмацаванне нацыянальнай незалежнасці.

Абапіраючыся на падтрымку Савецкага Саюза, усяго лагера сацыялізма, нацыянальна-вызваленчы рух атрымлівае сусветна-гістарычны поспехі.

Узнікаеца новая Азія, дзе разбураюцца апошнія абломкі былых каланіяльных імперый. Працягваецца пераможнае штурхаванне нацыянальна-вызваленчага руху ў Афрыцы. Лацінская Амерыка, яшчэ ў вядуцым мінулым непадзельная вогчына замежных манополій, уступіла ў новы этап сваёй гісторыі — этап барацьбы за сапраўдную нацыянальную незалежнасць.

Новыя сілы ўдыхнулі ў нацыянальна-вызваленчы рух народаў Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі Дэкларацыя аб прадастаўленні незалежнасці каланіяльным краінам і народам, прынятая Арганізацыяй Аб'яднаных Нацый па ініцыятыве Савецкага Саюза.

Але каланізатары не склалі зброі. Яны спрабуюць шляхам умяшання ва ўнутраныя справы суверэнных дзяржаў вярнуць сілай падарваць іх незалежнасць і суверэнныя правы і паставіць перашкоды на шляху рэвалюцыйнага вызваленчага руху народаў. Сваім умяшаннем у вызваленчую барацьбу народаў імперыялісты-каланізатары стварылі ў многіх кутках свету ачагі напружанасці, канфліктаў і ваенных сутыкненняў.

Паглядзіце, што адбываецца ў Йемене. Стагоддзямі йменскі народ цяроў прыгнёт, эксплуатацыю, беспраўе. І вось, нарэшце, у краіне здзейснена рэвалюцыя. Народ прабівае сабе праз таўшчыню сярэднявечнага шляху да новага жыцця як парастак у пустыні, што атрымаў кроплю вільгаці, прабіваецца з-пад зямлі. І адразу ж на яго апалчыліся аб'яднаныя сілы імперыялізму і рэакцыі. Хто ж падняў зброю супраць йменскай рэвалюцыі, супраць прагрэсу? Саудаўская Аравія і Ірданія.

Вядома, правіцелі Саудаўскай Аравіі і Ірданіі, якія самі, можна сказаць, вісяць на валаску, не адважыліся б рушыць войскі на Рэспубліку Йемен, калі б іх не штурхалі да гэтага больш магутныя краіны. Хто ж дапамагае саудаўцам і ірданцам, хто і для чаго дае ім зброю? Народы Арабскага Усходу добра ведаюць, што іменна Англія і ЗША, якія называюць сябе «свабоднымі краінамі», укладваюць зброю ў рукі саудаўцаў і ірданцаў, каб араб страляў у араба.

Вось і атрымліваецца, што так званы «свабодны свет» дапамагае Саудаўскай Аравіі, якая да апошняга часу афіцыйна мела, а фактычна і цяпер мае рабства. І гэтай краіне даецца зброя, каб яна несла «свабоду ў Йемен». Лёгка ўявіць, якую «свабоду» нясе Саудаўская Ара-

Народы ўсяго свету адносіцца цяпер да нашай партыі і ўрада з яшчэ большым даверам і павагай.

У раздзеле «Настойліва шукаць шляхі мірнага ўрэгулявання нявырашаных пытанняў» Мікіта Сяргеевіч падкрэсліў, што, калі хто-небудзь на Захадзе спадзяецца, што Савецкі Саюз адмовіцца ад рашучасці заключыць германскі мірны дагавор і нармалізаваць на яго аснове становішча ў Заходнім Берліне, то такія людзі памыляюцца. Мы за перагаворы з заходнімі дзяржавамі, але доўгацярпенню прыходзіць канец. Нават калі заходнія дзяржавы не згодзяцца на падпісанне такога дагавору, ён будзе падпісаны.

вля Йемену, і што гэта за «свабодныя краіны», якія ёй у гэтым дапамагаюць!

Савецкі ўрад асуджае імперыялістычныя падкопы супраць Йеменскай Арабскай Рэспублікі і заяўляе аб сваёй глыбокай павазе і падтрымцы справядлівых нацыянальных спадзяванняў йеменскага народа. Не толькі ў Йемене, але і ў іншых раёнах зямнога шара імперыялісты спрабуюць задушыць нацыянальна-вызваленчы рух. Дастаткова напамінаць аб падзеях у Конга, Анголе, Паўднёвым В'етнаме. Паўднёвай Карэі, а цяпер успыхнула паўстанне ў пратэктарата Бруней на Барнео, і англійскія каланізатары спяшаюцца падавіць яго.

Пазіцыя Савецкага Саюза, сказаў далей Хрушчоў, ў адносінах да індыйска-кітайскага пагранічнага канфлікту была выкладзена яшчэ ў 1959 годзе ў вядомай заяве ТАСС. У гэтай заяве была выказана надзея, што ўрад Кітайскай Народнай Рэспублікі і ўрад Індыі не дапусцяць, каб на іх пагранічным інцыдэнце грэлі рукі тыя сілы, якія не хочуць змякчэння міжнароднай абстаноўкі, і што абодва ўрады ўрэгулююць узнікшае непаразуменне з улкам узаемных інтарэсаў у духу традыцыйнай дружбы паміж народамі Кітая і Індыі.

Савецкі Саюз выказваў вялікі жаль адносна ўзнікшага інцыдэнту. Мы шчыра спадзяваліся, што ўрады абедзвюх краін хутка знойдуць дарогу да мірнага вырашэння ўзнікшай спрэчкі. Мы і цяпер шкадуем, што бакі своечасова не выкарыстоўвалі ўсе магчымасці, каб з самага пачатку пагасіць узнікаюшы пагранічны канфлікт.

З асаблівым засмучэннем мы адносімся да таго, што праліта кроў сыноў брацкай Кітайскай Народнай Рэспублікі і дружалюбнай нам Рэспублікі Індыі. Упершыню ўзнікла становішча, калі пагранічная спрэчка паміж сацыялістычнай краінай і краінай, якая стала на шляху незалежнага развіцця і праводзіць палітыку недалучэння да блокаў, прывяла да сур'ёзных ваенных сутыкненняў.

На працягу многіх стагоддзяў уздоўж граніцы Кітая і Індыі не было ваенных канфліктаў. Ды і сама тэрыторыя гэтага раёна, відаць, не прадстаўляе вялікай каштоўнасці для жыцця чалавека, мяркуючы па таму, што шчыльнасць насельніцтва там нязначная, хоць, як вядома, Кітай і Індыя — вельмі густанаселеныя краіны. Здавалася б, кожны кавалчак зямлі там павінен быць заняты людзьмі. Аднак тэрыторыі, з-за якіх разгарэлася спрэчка, былі фактычна бязлюднымі.

І раптам паміж Кітайскай Народнай Рэспублікай і Індыяй выбухнуў кровапралітны пагранічны канфлікт, у якім з боку кітайскага народа і індыйскага народа былі панесены вялікія ахвяры. Нас гэта вельмі засмучала.

Ёсць у свеце і такія сілы — міжнародныя імперыялістычныя колы, — якія радуе абва-

Супраць дагматызму,

за творчае прымяненне марксісцка-ленінскага вучэння

Таварышы дэпутаты! Трэба сказаць, што ў першыя мірнага ўрэгулявання канфлікту ў раёне Карыбскага мора крыклівыя незадаволеныя галасы раздаваліся і з другога вугла, з боку людзей, якія называюць сябе нават марксістамі-ленінцамі, хоць іх дзеянні не маюць нічога агульнага з марксізмам-ленінізмам. Я маю на ўвазе, у прыватнасці, албанскіх кіраўнікоў. Іх крытыка па адрасу Савецкага Саюза па сутнасці змыкалася з крытыкай, што зыходзіла ад найбольш рэакцыйных, ваяўнічых колаў Захаду.

Чаму іменна албанскія кіраўнікі цяпер крычаць мацней за ўсіх? Хацеў бы адносна гэтага расказаць адзін выпадак з жыцця.

Дзяцінства і юнацтва я правёў на шахтах. Калі Горкі прайшоў школу народных універсітэтаў, то я выхоўваўся ў шахцёрскім «універсітэце». Гэта быў для рабочага чалавека таксама свайго роду Кэмбрыдж. «універсітэт» абяздоленых людзей Расіі. Мой бацька трапіў туды, і я праходзіў гэты «універсітэт» у дзяцінстве і юнацтве.

Памятаю, што ў шахцёрскіх пасёлках брыдасловы рабілі так. Знойдуць маленькага хлопчыка, які ледзь навучыўся вымаўляць словы, не разумеючы яго саіх значэння, вывучаць яго самай агіднай лаянцы і скажучы: «Ідзі пад вокны і гавары гэтыя словы людзям». А то рабілі яшчэ горш. «Пайдзі да сваёй маці. — гаварылі такому хлопчыку, — і паўтарай ёй гэтыя словы. Вось табе за гэта тры капейкі, а потым дадзім пятак».

І ходзіць такое дзіця пад вокнамі дамоў, бегач вакол маці і паўтарае ёй непрыстойныя

словы, а для брыдасловаў гэта было накішталт тэатра.

Вось і албанскія кіраўнікі дзейнічаюць на манер такіх неразумных хлопчыкаў.

Далей Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў адзначыў, што ў палітыцы ў інтарэсах міру трэба працягнуць разважлівасць і прывесці прыклад, які сведчыць аб жаданні савецкіх людзей жыць у міры.

Некалькі дзён таму назад члены Прэзідыума ЦК і сакратары ЦК пабывалі на новай ткацкай фабрыцы ў Маскве, у Новых Чаромушках. Там мы гутарылі з работнікамі. У адной з іх я спытаў:

— Як жывяць?

— Яна адказала:

— Добра жыву, таварыш Хрушчоў.

— Кватэру маеце?

— Маю.

— Дзе?

— Тут, недалёка, — сказала яна, — калі пабудавалі жылыя дамы каля фабрыкі, мне далі кватэру.

— Сям'я ёсць?

— Ёсць. У мяне двое дзяцей. Адзін — у школе-інтэрнаце, а другі са мной жыве, таксама вучыцца ў школе.

Работніца расказала, які ў яе заробтак, у якіх умовах яна жыве і працуе.

— Так што жыць можна? — спытаў я.

— Можна, таварыш Хрушчоў. Ва ўсіх нас толькі адны клопаты, самае вялікае жаданне — каб вайны не было.

Гэта жанчына выказала настрой людзей працы. Такія ж пачуцці выказваюць народы Савецкага Саюза, Кітайскай Народнай Рэспублікі, Індыі, Албаніі, ЗША, Англіі, Францыі і ўсіх іншых краін свету.

Канчэнне даклада тав. М. С. Хрушчова

(Пачатак на 1-й стар.)

стронне Інда-кітайскага канфлікту. Яны звязваюць з гэтым далёка ідучыя правакацыйныя планы. Яны спяшаюцца з прапановамі аб пастаўках зброі для таго, каб Індыя і кітайцы забівалі адзін аднаго. Імперыялістычны дзяржавы гатовы расквашліцца і праявіць «вялікадушнасць», падносяць зброю «бясplatна», у якасці «дару». Для імперыялістаў гэты канфлікт — праматкі знаходка.

Узброеныя сутыкненні на Інда-кітайскай граніцы стварылі пажоўнае асяроддзе для шкодных бацыл нацыяналізму і ваеннага чаду. У ход быў пушчаны шавіністычны лозунг: крывёю змыць пралітую кроў. А гэта ж на справе азначае — вайна да пераможнага канца. Логіка вайны такая: чым больш льецца кроў, тым больш патрэбна крыві, каб яе змыць. Дзе ж мяжа гэтаму? Молах вайны будзе пакыраць з кожным днём усё больш і больш ахвяр. Ён венаедны. І толькі розум можа сьмяць кровапраліце і гэтым

розумам павінны валодаць дзяржаўныя дзеячы. Таму мы лічым разумным крок, зроблены ўрадам Кітайскай Народнай Рэспублікі, калі ён заявіў аб тым, што ў аднабаковым парадку спыняе агонь і пачынае з І снежня адвод войск. Мы гэтаму вельмі рады і вітаем такія дзеянні кітайскіх таварышаў.

Могучь сказаць, як жа вы сцвярджаеце, што гэта разумны крок, калі ён зроблен пасля таго, як было загублена столькі жыццяў, праліта столькі крыві. Ці не лепш было б, каб бакі наогул не звярнуліся да ваенных дзеянняў? Так, вядома, так было б лепш, аб гэтым мы неаднаразова гаварылі і паўтараем гэта цяпер. Але калі не ўдалося прадухіліць такі ход падзей, то лепш праявіць мужнасць цяпер і спыніць сутыкненне. Хіба гэта не мудрасць, дастойная дзяржаўных дзеячоў!

Фабрыканты смерці разважаюць так. Чаму б не зарабіць на канфлікце, нічога не трацячы самім, калі льецца кроў Індый-

скага народа і кітайскага народа, ды яшчэ атрымаць з гэтага прыбытак. І, акрамя таго, гэта акцыя яшчэ і тым выгадная мілітарыстам, што яна адкідвае назад развіццё дэмакратычных асноў у Індыі і стварае ўмовы для ўмацавання пазіцый рэакцыйных сіл у краіне.

Не выпадкова ж у Індыі за апошні час адбываліся арышты камуністаў і іншых прагрэсіўных дзеячоў. А заўтра, калі будзе працягвацца вайна, кожны, хто скажа слова супраць вайны, будзе лічыцца камуністам. Значыць, у гэтую катэгорыю трапяць і пацыфісты. Вось вам і разгул рэакцыйных сіл, самых ашалелых мілітарыстаў і рэакцыянераў.

Відаць, і гэта прынялі пад увагу кітайскія таварышы, калі вырашалі пытанне аб спыненні агню і адводзе войск.

Мы горача жадаем, каб вялікія дзяржавы — народны Кітай і Індыя поўнасна аднавілі і ўмацавалі сваю старажытную традыцыйную дружбу.

Жыць у міры і дружбе з нашымі суседзямі

Таварышы дэпутаты! Хачу крата далажыць вам аб тым, як складаюцца адносіны Савецкага Саюза з суседнімі дзяржавамі. Аб дружалюбных, брацкіх адносінах з краінамі сацыялістычнага лагера я ўжо гаварыў. Само сабой разумела, Савецкі Саюз хоча мець добрыя адносіны і з іншымі суседнімі дзяржавамі.

Далей Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў адзначыў, што адносіны СССР з Фінляндыяй, Афганістанам развіваюцца добра, паліваюцца адносіны з Іранам, Турцыяй. Больш падрабязна ў гэтым раздзеле дакладчык спыніўся на пытанні аб ўзаемаадносінах нашай краіны з Федэратыўнай Народнай Рэспублікай Югаславіяй.

Дружба народаў нашых краін уваходзіць ў глыбокае мінулае.

У перыяд другой сусветнай вайны брацкія адносіны народаў нашых дзвюх краін былі змацаваны крывёю ў барацьбе супраць агульнага ворага. Народы Югаславіі пад кіраўніцтвам свайго Камуністычнай партыі, узначальваемай таварышам Ціта, паказалі цуды храбрасці ў баі супраць фашысцкіх захопнікаў, яны ўнеслі вялікі ўклад у справу разгрому гітлераўскай Германіі.

На жаль, дружалюбныя адносіны паміж Савецкім Саюзам і Югаславіяй сапсаваліся неўзабаве пасля заканчэння другой сусветнай вайны. У цяперашні час і мы, і югаслаўскія камуністы ідзем па шляху палітшэня нашых адносін. Нельга сказаць, што ўсе насленні і цяжкасці, якія былі ва ўзаемаадносінах паміж КПСС і Саюзам камуністаў Югаславіі, зжыты. Былі і ўсё яшчэ застаюцца сур'ёзныя разыходжанні па раду ідэалагічных пытанняў, якія знайшлі адлюстраванне ў праграме СКЮ, як гэта было адзначана ў заяве нарады брацкіх партый. Але мы, са свайго боку, гатовы зрабіць усё для таго, каб пераадолець рознагалосі.

Мы, камуністы, павінны ўлічваць тое, як ідзе гістарычны працэс, як на практыцы развіваецца барацьба за сацыялізм у розных краінах. Цяпер ужо многія краіны Еўропы і Азіі сталі на шлях сацыялізма. І, натуральна, што кожная камуністычная партыя ў гэтых краінах імкнецца творча прымяняць прынцыпы марксізма-ленінізма да канкрэтных гістарычных, геаграфічных і іншых умоў свайго краіны. І на гэтай аснове яна ажыццяўляе кіраўніцтва народам у будаўніцтве сацыялізма і камунізма. Зразумела, што ў нас не можа быць поўнага супадзення ў разуменні ўсіх пытанняў, якія ўзнікаюць перад той

ці іншай камуністычнай або рабочай партыяй у барацьбе за пабудову новага грамадства.

Не выключаны рознае тлумачэнне канкрэтных пытанняў сацыялістычнага будаўніцтва, розны падыход да тых або іншых пытанняў. Так яно і ёсць на практыцы і, як відаць, будзе далей, калі іншыя народы ўступяць на шлях сацыялізма.

Сёй-той сцвярджае, што Югаславія — гэта не сацыялістычная краіна. Дазволена спытаць, а якая ж гэта краіна? Адказваючы на гэтае пытанне, трэба зыходзіць з марксісцка-ленінскага вучэння, з аб'ектыўнага аналізу грамадскага развіцця краіны, характару яе сацыяльна-палітычнага ладу. Тут недапушчальны суб'ектыўзм. Нельга думаць, што нехта падобна на Будду можа, ігнаруючы факты, гаварыць ісціны і ўстанаўліваць, якая краіна з'яўляецца сацыялістычнай, а якая не. У гэтым выпадку неабходна веданне марксісцка-ленінскай тэорыі, глыбокі аналіз рэчаіснасці. Вядома, што ў Югаславіі ўжо даўно няма памешчыкаў і капіталастаў, няма прыватнага капіталу, прыватных прадпрыемстваў або памешчыцкіх землеўладанняў і прыватных банкаў. Мы бачым і тое, што югаслаўскія камуністы і іх кіраўнікі накіроўваюць свае намаганні на развіццё эканомікі, на ўмацаванне заваёў сацыялізма. Таму, калі зыходзіць з аб'ектыўнага законаў, з вучэння марксізма-ленінізма, то немагчыма адмаўляць, што Югаславія з'яўляецца сацыялістычнай краінай. Мы з гэтага і зыходзім у сваёй палітыцы і будзем свае ўзаемаадносіны з Югаславіяй як з сацыялістычнай краінай. Цяпер ёсць падставы для далейшага развіцця адносін паміж нашымі краінамі.

Савецкі Саюз, верны палітыцы дружбы з усімі народамі, робіць і будзе рабіць усё, каб умацоўваць адзінства сіл, якія змагаюцца за мір і сацыяльны прагрэс.

Таварышы дэпутаты! Давайце акінем мысленным позіркам нашу планету. Не толькі з вышыні космасу, але і адсюль, з зямлі, перад намі адкрываецца цудоўная і натхняючая карціна. Магутнымі крокамі чалавецтва ідзе да прагрэсу. Трашчаць і рушацца ўстоі старога свету — свету прыгнёчэння, хлусні і несправядлівасці. З кожным годам мацнее новы свет, знамянуючы ясну чалавецтва.

Народы сацыялістычнай сядружнасці дзяржаў з кожным годам усё больш памнажаюць свае поспехі ў будаўніцтве но-

вага жыцця. Мірная праца нашых народаў, іх перамогі ў навуцы і культуры, іх брацтва і ўзаемадапамога служаць натхняючым прыкладам для мільянаў людзей, што скінулі ланцугі каланіяльнага прыгнёту або яшчэ змагаюцца за нацыянальнае вызваленне, для працоўных капіталістычных краін. Сапраўды вялікая ачышчальная навальніца бушуе над зямным шарам.

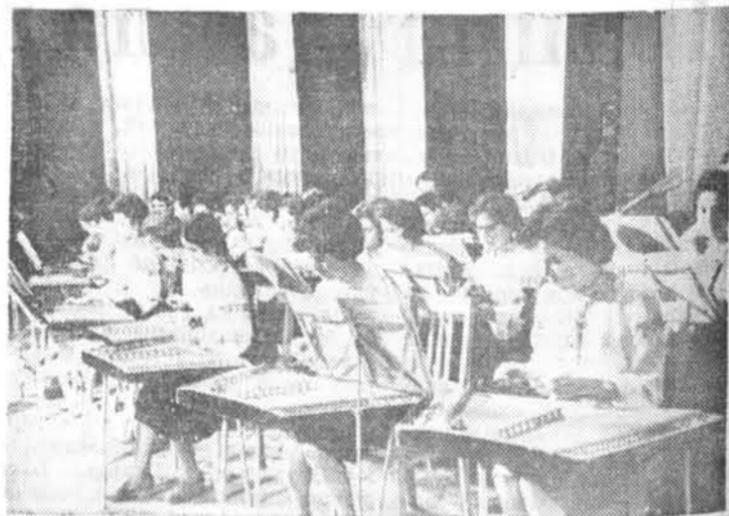
Ленінскі прынцып мірнага суіснавання — гэта генеральная лінія нашай знешняй палітыкі, гэта сцяг усіх сацыялістычных дзяржаў, гэта жаданая мэта ўсіх народаў. Няхай розум пераможа безразважнасць, няхай метады перагавораў для вырашэння спрэчных пытанняў міжнароднага жыцця назаўсёды замяняць небяспечны метады «пробы сіл»! Людзі зямлі могуць і павінны атрымаць, нарэшце, спакой і не палохацца, што заўтрашні дзень можа прынесці ім тармаждзёрны канфлікт. Чалавецтва хоча будаваць сваю будучыню не на развалінах, не на дымчых руінах, а на тым матэрыяльным фундаменце, які ўжо створан працай многіх пакаленняў.

Вось чаму мы звяртаемся да народаў з заклікам узмацніць актыўныя дзеянні ў абарону міру, узмацніць барацьбу супраць імперыялістычных падпалычыкаў вайны. Народы — вялікая сіла ў барацьбе за мір, яны могуць і павінны сказаць сваё рашаючае слова.

Вядома, Савецкі Саюз вымушан лічыцца з рэальным становішчам рэчаў, з той канкрэтнай палітыкай, асабліва ў ваеннай галіне, якую праводзяць захадні дзяржавы. Пакуль валўнічыя колы на Захадзе ўпорна чыняць перашкоды ў дасягненні пагаднення аб усеагульным і поўным раззбраенні, пакуль там раздаецца бразганне зброяй і працягваецца гонка ўзбраенняў, мы, савецкія людзі, павінны трымаць порак сухім, павінны клапаціцца аб умацаванні свайго абароназдольнасці і быць гатовымі даць знішчальны адпор любому аграсару, які адважыцца б парушыць нашу мірную працу. У нас ёсць усё спаўна, каб засцерагчы сябе і сваіх сяброў ад агрэсіўных замахаў імперыялістаў.

У росквіце сіл, выклікаючы павагу працоўных усіх краін, наша краіна ўлаўненымі крокамі ідзе да свайго будучыні, якая належыць камунізму. Не будзем шкадаваць працы і энергіі для дасягнення гэтай светлай мэты!

(Даклад таварыша М. С. Хрушчова быў выслухан прысутнымі з вялікай увагай і неаднаразова перапыняўся бурнымі, працяглымі апладысмантамі).

Некалькі дзён гледачы беларускай сталіцы знаёміліся з дасягненнямі самадзейнага мастацтва рэспублікі. Цёпла сустрэлі мінчане выступленні артыстаў, якія прыехалі ў Мінск на другую дэкаду мастацкай самадзейнасці.

На здымку: аркестр народных інструментаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ул. І. Леніна выконвае галоп з оперы «Калючая ружа» Ю. Семянкі.

Прывітальная песня

Ад ніваў калгасных, ад рэк і дуброваў,
З усёй Беларусі на велічны сход
Сабраўся сёння з прыветлівым словам
У Мінск на дэкаду працоўны народ.
Грымі, наша песня, ад краю да краю,
Няхай цябе чуе ўся наша зямля!
Хай партыя чуе цябе дарагая!
Ляці да Масквы ты, да зораў Крамля!
На свеце няма шчаслівейшай дзяржавы,
дзе ўзводзіць народ камунізма цвярдзін,
За партыяй мудрай ён крочыць да славы,
Ад межаў Зямлі — да касмічных вышынь.
Грымі, наша песня, ад краю да краю,
Няхай цябе чуе ўся наша зямля!

Хай партыя чуе цябе дарагая!
Ляці да Масквы ты, да зораў Крамля!
Мы хочам, каб людзям, іх нівам і хатам
Спакойна былося на ровнай зямлі.
Каб міру служыў пераможны атам,
Каб людзі на свеце братамі жылі.
Грымі, наша песня, ад краю да краю,
Няхай цябе чуе ўся наша зямля!
Хай партыя чуе цябе дарагая!
Ляці да Масквы ты, да зораў Крамля!

Сяргей НОВІК-ПЯЮН.

Лішчэ

СЕМЯНКА...

3 радасцю і надзеяй

1962 год я пражыў у цяжкай працы, але з вялікім уздымам, надзеяй і радасцю. Мне ўдалося знайсці маіх братаў і сябр, з якімі не меў сувязі больш за 45 год. Цяжка ўявіць сабе маю радасць і захваленне, калі я атрымаў ад іх першыя пісьмы і фотакартчкі. Перапіска з роднымі мне дастаўляе вялікае задавальненне і радасць, таму што я даведваюся, якія адбыліся змены ў жыцці іх і ўсяго народа, як ідзе будаўніцтва і аднаўленне разбуранай гітлераўцамі і іх лакаемі — бургамістрамі, старастамі і паліцаямі — гаспадарні, якіх поспехаў дасягнула краіна ў навуцы, тэхніцы, прамысловасці і

ў сельскай гаспадарцы. З'явілася моцнае жаданне пабываць на Радзіме, убачыць, як змянілася краіна за гэты час і г. д. Ды і жонка мая французжанка мае моцнае жаданне наведаць Савецкі Саюз, пазнаёміцца з роднымі, паглядзець краіну. Жадаю вам, дарагія суайчыннікі, здароўя і поспехаў у вашай плённай і слаўнай працы.

Францыя.

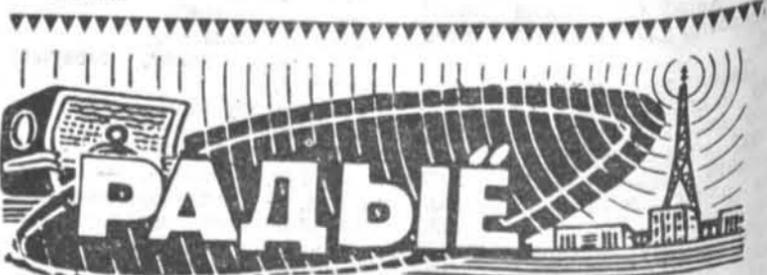
І. С.

Цікавіліся ўсім

Даражэнкія мае, я чуў, што хтосьці пісаў вам, што не верыць у маё знаходжанне ў гэтым годзе на нашай любімай Радзіме. Гэта звычайна. Нават некаторыя малойчыкі мне самому не вераць. Быў я ў г. Брэдфордзе. Гутарыў з добрымі і нядобрымі землякамі. Добрыя цікавіліся ўсім. Зайздрасці іх не было канца, але ворагі абзавалі мяне з жонкаю найўмылі. Жонцы маёй, англічанцы, гэта не спадабалася. Яна сказала, што яна думае аб іх «нацыянальнай справе», аб іх гэтак званай любові да Бацькаўшчыны. Гэта было важней за мае расказы. Некаторыя прыціхлі, прызадумаліся.

Англія.

Ваш зямляк М. Р.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30; на каротнай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нялзелях — на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 8 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па серадах — ад 22 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму зімоваму часу на хвалі 50,51 метра (ці 5490 кілагерцаў) і на хвалі 31,48 метра (ці 9530 кілагерцаў); па нядзелях — ад 8 гадзін раніцы па сярэднеўрапейскаму зімоваму часу на хвалі 30,83 і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу з 19.30 да 20.30 на хвалі 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскіму часу на кароткіх хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

РЕДАКЦЫЯНАЯ КАЛЕГІЯ